

Oplossingen voor een sterkere ondersteuning van *vrouwelijk ondernemerschap* in Brussel

Vrouwelijk ondernemerschap

Een motor voor Brussel

In Brussel zijn er steeds meer vrouwelijke ondernemers. Toch blijven ze ondervertegenwoordigd onder de zelfstandigen en stuiten ze nog steeds op hardnekkige obstakels, zoals beperkte toegang tot financiering en een gebrek aan zichtbaarheid. Die belemmeringen zijn er niet alleen op individueel vlak, ze vertragen ook het economische en sociale potentieel van het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest. **Vrouwelijke ondernemers ondersteunen is investeren in een meer inclusieve en toekomstgerichte economie.**

Een alliantie van geëngageerde partners

hub.brussels, het Brusselse Agentschap voor Ondernemerschap, werkt nauw samen met alle Brusselse structuren die (vrouwelijke) ondernemers begeleiden en ondersteunen om de uitdaging aan te gaan. Die organisaties zijn verenigd in het platform **Women in Business**, een echte hub voor vrouwelijk ondernemerschap in Brussel.

Samen bouwen we voort op en **vertegenwoordigen we als één stem de oplossingen** uit de **Barometer van het vrouwelijk ondernemerschap**, een echte tool voor monitoring en analyse, die in 2023 gepubliceerd werd en in september 2025 werd bijgewerkt.

Al meer dan tien jaar zet hub.brussels zich in voor vrouwelijk ondernemerschap via concrete en blijvende acties, gaande van het regelmatig opvolgen van de ontwikkelingen in het Brussels Gewest tot het coördineren van het platform Women in Business, dat vandaag **37 partners** telt.

De samenwerking met deze partners vormt vandaag **een krachtige collectieve hefboom** om ongelijkheden te verminderen en van vrouwelijk ondernemerschap een pijler van de economische ontwikkeling van Brussel te maken. Dit document past in het verlengde daarvan.

Het formuleert oplossingen aan de toekomstige regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om vrouwelijk ondernemerschap te blijven ondersteunen.

Waarom nu handelen?

« Veel vrouwelijke ondernemers stellen de volledige opstart van hun bedrijf uit om kosten te besparen, zonder te beseffen dat ze financiering kunnen krijgen om hun project te realiseren. » Réseau Diane, UCM

In Brussel **kent de ondernemersdynamiek van vrouwen een positieve evolutie, maar de ongelijkheden blijven bestaan**. Recente gegevens tonen bemoedigende signalen, maar laten ook zien dat het hoog tijd is om actie te ondernemen.

In 2024 lag het aandeel **vrouwelijke zelfstandige ondernemers op 30%**, een lichte stijging van één procentpunt ten opzichte van 2018-2021. Vrouwen blijven echter nog steeds in de minderheid. Tussen 2021 en 2024 is het aantal vrouwelijke zelfstandigen met 7,5% gestegen. Een positieve groei, maar minder uitgesproken dan in de periode 2018-2021 (+13%).

Bijna **de helft van de zelfstandigen (49,8%) verdient minder dan 20 000 euro** per jaar, een cijfer waaruit de aanhoudende onzekerheid voor de ontwikkeling van hun activiteiten blijkt.

De duurzaamheid van de activiteiten gecreëerd door vrouwen zit ook in stijgende lijn. **Op een totaal van 100 activiteiten die Brusselse vrouwelijke zelfstandigen in 2019 hebben gecreëerd, waren er 62 die nog steeds bestonden in 2024**. Dat cijfer is een opmerkelijke verbetering ten

opzichte van de periode 2016-2021, toen van de 100 in 2016 opgerichte activiteiten door zelfstandige vrouwelijke ondernemers in Brussel er nog steeds 45 bestonden in 2021.

Deze resultaten tonen aan dat **het vrouwelijk ondernemerschap in Brussel op de goede weg is, ondanks belangrijke belemmeringen.**

Wat zijn de prioriteiten voor de toekomst?

Om deze dynamiek om te zetten in duurzaam succes, formuleren de partners van Women in Business oplossingen aan de toekomstige Brusselse regering.

Drie doelstellingen staan hierbij voorop:

- Streven naar echte **gelijkheid in de toegang tot ondernemerschap en het komaf maken met ongelijkheden** in de toegang tot ondernemerschap
- De **dynamiek en de groeiende belangstelling** van vrouwen voor ondernemerschap valoriseren
- **Het risico op economische onzekerheid** verminderen

“Het versterken van het vertrouwen en de politieke belangstelling voor vrouwelijk ondernemerschap is essentieel om de strategische rol voor de economische toekomst van Brussel te versterken.”

Ondernemen XXL

“Het succes van het ecosysteem wordt bepaald door projecten die elkaar ondersteunen en aanvullen.”

Assowomen – Ideji

“Vrouwelijk ondernemerschap is een troef voor Brussel. Het streven naar gelijkheid is cruciaal voor een eerlijkere vorm van ondernemerschap die onze maatschappij weerspiegelt. Deze oplossingen dragen hier volop aan bij.”

Isabelle Grippa, CEO van hub.brussels

De 6 oplossingen

voor de toekomst van vrouwelijk ondernemerschap
in Brussel

1

Vrouwelijk ondernemerschap in bepaalde Brusselse gemeentes herwaarderen

« Het verzamelen van gegevens over vrouwelijke ondernemers, hun behoeften en de gemeenten is essentieel om passende oplossingen te kunnen implementeren. Samenwerking met de lokale initiatieven leidt tot sensibilisering en kennis van de praktijk. »

Womenpreneur Initiative

Vaststelling

Op gewestelijk niveau heeft slechts **7,6% van de vrouwen in de arbeidsgeschikte leeftijd**¹ het statuut van zelfstandige, tegenover **18,2% van de mannen**, meer dan het dubbele dus.

Het gemiddelde verhult echter grote verschillen per gemeente:

Anderlecht, Sint-Jans-Molenbeek, Evere en Sint-Joost-ten-Node hebben de laagste percentages, met tussen **4% en 6%** zelfstandige vrouwelijke ondernemers. Bovendien behoren die gemeenten ook tot de minst welvarende van Brussel, met een gemiddeld inkomen per inwoner van minder dan **14 000**² euro.

Sint-Pieters-Woluwe, Watermaal-Bosvoorde en Ukkel hebben dan weer hogere percentages (tussen **11% en 13%**). Die gemeenten behoren bovendien tot de rijkste gemeenten, met een gemiddeld inkomen per inwoner van meer dan **23 000** euro.

Uitdaging

Deze gegevens wijzen op een mogelijk verband tussen **inkomensniveau en het percentage van vrouwelijk ondernemerschap**. In de minst begunstigde gemeenten onderstrepen de lage inkomens en het lage percent-

¹ Aandeel zelfstandigen in de populatie van vrouwen van 15 tot 64 jaar

² Uitzondering hierop is Evere, met een gemiddeld inkomen van 16 000 euro

age van vrouwelijk ondernemerschap de noodzaak van **versterkte en gerichte ondersteuning**.

Er is nog een ander verband met werkloosheid: Anderlecht, Molenbeek en Sint-Joost hebben zowel de laagste percentages zelfstandigen als de **hoogste werkloosheidspercentages** (tot 22,9%). Deze uitdaging gaat verder dan alleen de toegang tot ondernemerschap: ze gaat ook over de toegang tot werk.

In Brussel werkt slechts één op de twee vrouwen en van de vrouwen met een baan is slechts 10,3% zelfstandig (tegenover 23,4% van de mannen). De ondervertegenwoordiging van zelfstandige vrouwelijke ondernemers in Brussel³ valt niet te ontkennen en wordt nog versterkt in gemeenten met lage inkomens en een hoge werkloosheidsgraad.

Oplossing

Deze vaststellingen en uitdagingen vragen om een **territoriale aanpak** van de ondersteuning van vrouwelijk ondernemerschap. Zo kunnen we een antwoord bieden op de **kruiselingse ongelijkheden** op het vlak van toegang tot werk, inkomen en economische onafhankelijkheid.

We stellen dan ook voor om **prioriteit te geven aan bepaalde acties in de gemeenten Anderlecht, Evere, Sint-Jans-Molenbeek en Sint-Joost-ten-Node**. Het is vooral belangrijk om een zelfstandige activiteit **aantrekkelijker** te maken, ondersteuning te bieden bij de **haalbaarheid** en **formalisering** van de activiteiten en gebruik te maken van **de expertise van lokale en regionale actoren** op het gebied van economische ontwikkeling.

“De kracht van een project hangt evenzeer af van de ondernemster als van haar netwerk, de kwaliteit van de structuren en de mogelijkheden in de gemeente. Barrières wegnemen en samenwerken tussen gemeenten is essentieel om innovatie en succes te stimuleren.”

Femmes Fières

“Het UP!-programma heeft vrouwen uit kwetsbare gemeenten de kans gegeven om hun techproject te realiseren, van idee tot MVP, ondanks belemmeringen zoals inkomen of het oplichterssyndroom.”

UP ! - Start It KBC & Le Techspace

3 Brusselse vrouwelijke zelfstandigen onder het aandeel Brusselse vrouwen in de arbeidsgeschikte leeftijd

2

Vrouwelijke ondernemers beter ondersteunen tijdens de precreatie- en acceleratiefase

Vaststelling

Bij het opstarten van hun project geven zelfstandige vrouwelijke ondernemers aan over minder ondernemersvaardigheden te beschikken dan hun mannelijke tegenhangers, met name wat betreft **het opstellen van een businessplan** en **het opzetten van de productie**.

Daarnaast bevestigen vrouwen dat **de begeleidingsmaatregelen van het Brussels Gewest** op één na het kennisdomein vormen dat ze het minst beheersen, terwijl dat in deze fase toch essentieel is.

In 2021 benadrukte de **RVGM¹ het belang van activiteitencoöperaties² om zelfstandige vrouwelijke ondernemers in Brussel te helpen bij het opstarten van hun project**. Zo heeft de Brusselse coöperatie JobYourself tussen 2017 en 2024 gemiddeld 62% van de vrouwen begeleid in de voorbereidingsfase van hun project en 56% in de testfase.

In diezelfde periode verkleinde het verschil tussen het aandeel vrouwen en mannen dat van de voorbereiding van het project naar de testfase overging. In 2017 ging slechts 17% van de vrouwen van de voorbereidingsfase naar de testfase (-17 punten ten opzichte van mannen). In 2024 maakte 37% de overgang (-2 punten ten opzichte van mannen).

In het verlengde van die dynamiek vestigen **de partners van het platform Women in Business de aandacht op een andere belangrijke fase in het ondernemerschap: de fase na de oprichting**.

¹ 'Rapport: De impact van COVID-19 op de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen in Brussel', gepubliceerd in 2021. https://womeninbusiness.hub.brussels/content/uploads/2023/09/women_in_business_-_enquête_over_de_impact_van_de_covid-19_crisis_op_de_brusselse_ondernemers.pdf

² "De activiteitencoöperaties vullen een zeer bijzondere niche in het geheel van voorzieningen voor (her)tewerkstelling, die zich uitstrekt tussen het statuut van zelfstandige en dat van loontrekkende. Via de activiteitencoöperaties kan elke werkzoekende "uitgebreid" een project 'testen' van ondernemersactiviteit waardoor hij, als de 'test' veelbelovend is, zijn activiteit als zelfstandige kan verderzetten." www.mi-is.be/nl

Ze benadrukken het belang om vrouwelijke ondernemers te blijven ondersteunen na de opstartfase van hun activiteit, met name tijdens **de acceleratiefase, wanneer het project een stabiele markt begint te vinden en zijn economisch model begint te bevestigen.**

Uitdaging

Deze gegevens tonen aan dat vrouwen, zelfs wanneer ze begeleiding krijgen, nog steeds te maken hebben met specifieke belemmeringen die hun vooruitgang in de precreatiefase vertragen.

De uitdaging is tweeledig: **hun ondernemersvaardigheden versterken en de begeleidingsmaatregelen in de precreatie- en acceleratiefase begrijpelijker maken.**

“Vrouwelijke ondernemers in de consolidatiefase (3 tot 5 jaar) hebben specifieke behoeften, die vaak over het hoofd worden gezien. Voor deze cruciale fase is specifieke begeleiding noodzakelijk.” Womade

“Veel initiatieven bieden ondersteuning in de precreatiefase, maar het blijft van cruciaal belang om de begeleiding in de acceleratiefase en bij de ontwikkeling van projecten te versterken.” NN Club

Oplossing

Om deze uitdagingen aan te gaan, stellen we voor om **structuren en programma's voor vrouwelijk ondernemerschap in de precreatie- en acceleratiefase te ondersteunen en zelfs te versterken.**

Dat kan vooral door hen te blijven ondersteunen en hun werk onder de aandacht te brengen van toekomstige vrouwelijke ondernemers.

Voor bepaalde partnerstructuren van het platform Women in Business is het cruciaal om aandacht te besteden aan het welzijn en de geestelijke gezondheid van vrouwelijke ondernemers, zowel vóór als na het opstarten van hun project of activiteit.

“Vrouwelijke ondernemers ondersteunen betekent ook hen helpen om zelfvertrouwen en veerkracht te ontwikkelen. Vaardigheden verwerf je door de sprong te wagen. Geestelijke gezondheid en zelfvertrouwen zijn essentieel om die stap te zetten.” La Psy des Entrepreneuses

“Een gebrek aan zelfvertrouwen blijft de grootste belemmering om te beginnen. De persoonlijke ontwikkeling stimuleren is essentieel om vrouwelijke ondernemers te begeleiden.” SheDIDIT

“Waarom maken we van het welzijn van vrouwelijke ondernemers geen pijler van de begeleiding, net als de strategie of winstgevendheid? Burn-outs komen steeds vaker voor. Laten we onze modellen herzien om het zelfvertrouwen en de veerkracht te versterken.”

Slow & Grow - Tribu Slow & Madame Papillon

3

Verbeteren van de kennis van openbaren en private financieringsmogelijkheden bij vrouwelijke ondernemers

“Door vrouwelijke ondernemers te informeren over alle financieringsmogelijkheden nog voordat ze een lening aanvragen, kunnen ze hun projecten met een gerust hart ontwikkelen en kennen ze de alternatieven in geval van een weigering.”

Funds for Good

“Toegang tot financiering vereist toegang tot informatie. Bij High Her maken we die mogelijkheden toegankelijk en zoeken we ondersteuning om onze actie te versterken.”

High Her

“hub.info is een cruciaal instrument waarop verder moet worden ingezet, met een diversificatie van de communicatiekanalen om alle vrouwelijke ondernemers te bereiken. Onze ervaring met Nomad en Hors Norme bevestigt dit.”

Hors Norme

Vaststelling

Zelfstandige vrouwelijke ondernemers geven aan dat ze meer moeilijkheden ondervinden bij het zoeken naar financiering dan hun mannelijke tegenhangers. In hun zoektocht naar financiering vertrouwen ze voornamelijk op hun boekhouder of hun omgeving.

Er zijn echter tweemaal zoveel vrouwelijke als mannelijke zelfstandigen die **verklaren geen advies te hebben gekregen bij hun zoektocht naar financiering**. Bovendien maken ze minder vaak gebruik van coaching bij het oprichten van een onderneming ¹, waardoor ze minder contact hebben met financieringsexperts.

Ten slotte geven ze aan **minder goed op de hoogte te zijn van overheidssteun en -subsidies** (federaal of gewestelijk) en minder kennis te hebben van de verschillende financieringsmogelijkheden.

“Het oplichterssyndroom remt de vraag naar financiering. Coaching in zelfvertrouwen maakt het mogelijk om projecten en financiële behoeften te legitimeren.” SHIFT Brussels

Uitdaging

Deze bevindingen laten zien dat het belangrijk is om **vrouwelijke ondernemers beter te begeleiden en betere financiële informatie te geven** en om hen **makkelijker in contact te brengen met de gespecialiseerde financieringsstructuren**. Het gebrek aan begeleiding en de beperkte kennis over de bestaande mogelijkheden belemmert hun vermogen om toegang te krijgen tot de benodigde middelen om hun activiteit te ontwikkelen.

1 14% van de vrouwen geeft aan gebruik te maken van een coach voor het opstarten van een onderneming, tegenover 28% van de mannen

“Veel vrouwelijke ondernemers hebben moeite om hun weg te vinden in een financieel ecosysteem dat nog steeds niet transparant genoeg is. In 2026 zal Belgian Entrepreneurs van financiële actoren een prioriteit maken en tegelijkertijd de overheden oproepen om financieringsmogelijkheden duidelijker en toegankelijker te maken.”

Belgian Entrepreneurs

“De begeleiding van bijna 300 vrouwen heeft me geleerd dat kennis van financieringsmogelijkheden een belangrijke hefboom is. Kennis maakt het mogelijk om op een gezonde, duurzame en zelfverzekerde manier te ondernemen.”

Boosteke

Oplossing

Het is noodzakelijk om openbare en private financieringsmiddelen **duidelijker en toegankelijker** te maken en om de uitwisseling tussen vrouwelijke ondernemers en financieringsexperts te vergemakkelijken.

We moeten werken en ondersteuning geven aan initiatieven die financiële taal vertalen naar begrijpelijke en bruikbare middelen, waarbij we rekening houden met de **maturiteit van bedrijven** en de specifieke behoeften van vrouwelijke ondernemers. Een dergelijke aanpak zou een belangrijke belemmering voor de ontwikkeling van hun projecten wegnemen en een eerlijkere toegang tot financiële middelen bevorderen.

4

Een brug leggen tussen privébanken en andere financieringsbronnen om vrouwelijke ondernemers te financieren

“Veel vrouwen durven niet groot te denken omdat ze denken dat de bank niet mee wil gaan in hun verhaal. Ze zeggen liever dat ze het wel zonder de bank zullen doen.” Efp

Vaststelling

Een lening of bankkrediet is nog steeds de bekendste en meest gebruikte financieringsbron voor zelfstandigen. **Veel zelfstandigen krijgen echter geen krediet** omdat ze niet genoeg garanties kunnen geven, niet aan de voorwaarden voldoen of niet genoeg kunnen terugbetalen.

Daarnaast zijn de twee andere meest bekende en/of gebruikte financieringsbronnen voor zelfstandigen **de eigen inbreng** en **‘love money’** (financiering door familie of naasten).

Aangezien de helft van de zelfstandigen in hoofdberoep een inkomen heeft van minder dan 20.000 euro per jaar, en gezien de redenen voor het weigeren van financiering, lijkt het **beschikken over een economisch kapitaal** een pluspunt te zijn voor vrouwelijke ondernemers op zoek naar financiering.

Er zijn echter nog andere financieringsbronnen. Die bronnen zijn echter minder bekend en/of worden minder gebruikt door zelfstandigen. Het gaat om **investeringsfondsen, microkredieten en overheidssubsidies**.

“Vrouwelijke ondernemers moeten de macht van het geld gebruiken om de impact van de missie van hun bedrijf te vergroten.” Femmes de ChallengeS

“Na tien jaar ondersteuning van vrouwelijke ondernemers is de conclusie duidelijk: er zijn meer vrouwelijke investeerders nodig om verandering teweeg te brengen. Zorgen voor meer vrouwelijke business angels en fondsbeheerders is de meest effectieve manier om bedrijven geleid door vrouwen te financieren.” Impact Shakers

“Om het volledige ondernemerspotentieel van vrouwen te benutten, moeten we het ‘financiële plafond’ doorbreken en hen de juiste middelen geven om te groeien, te innoveren en te internationaliseren. We moeten vrouwen nu de mogelijkheid geven om hun talenten om te zetten in krachtige hefboomen voor economische en sociale verandering.” JUMP

Uitdaging

Bankweigeringen maken de ongelijkheden alleen maar erger, omdat vooral vrouwen met een laag inkomen erdoor getroffen worden. Toch zijn er alternatieven die beter kunnen worden afgestemd tussen de banksector en de openbare actoren.

Oplossing

We roepen op tot de ontwikkeling van een tool die privébanken kunnen gebruiken om vrouwelijke ondernemers door te verwijzen naar publieke of private financieringsinstellingen die andere voorwaarden bieden voor het verstrekken van financiering. De banken zouden dergelijke oplossing zowel digitaal als op papier kunnen bezorgen aan vrouwelijke ondernemers in geval van een weigering en zou een overzicht moeten geven van alle beschikbare financieringsoplossingen in Brussel.

Naast de verspreiding aan vrouwelijke ondernemers moet dit hulpmiddel de banken ook aanmoedigen om een proactieve benadering in hun werkwijze te hanteren. Hierdoor kunnen alle vrouwelijke ondernemers worden doorverwezen naar de beste optie voor hun situatie, zelfs in geval van een eerste weigering.

“Een centrale financieringsgids, bezorgd aan de banken en voor iedereen toegankelijk, zou het ecosysteem sensibiliseren en ervoor zorgen dat informatie over financiering altijd wordt meegenomen in de coaching van vrouwelijke ondernemers.” Innov'Ett

“Het Beautypreneuses-programma heeft veel vrouwelijke ondernemers in de schoonheidssector de mogelijkheid gegeven om elkaar te ontmoeten, informatie te delen en synergieën te creëren om het Brusselse ecosysteem te versterken.” Beautypreneuses – Ateliers Zarragga & Odyssée

“Als verenigingen die met vrouwelijke ondernemers werken, vragen we om structurele financiering in verhouding tot de verwachte impact, waarbij de nadruk ligt op een langdurig sociaal-economisch effect in plaats van op eenmalige acties.” Open Doors For Women – OpenDoors

5

De financiering van Brusselse initiatieven voor vrouwelijk ondernemerschap bestendigen

Vaststelling

Sinds 2022 heeft de **projectoproep 'Women in Business'** in totaal 22 projecten van 36 partners gefinancierd¹, waarbij meer dan 578 vrouwen² werden begeleid voor een totaalbudget van 1.452.866 euro. De projectoproep 'Women in Business' is een initiatief van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het wordt gecoördineerd door de Brusselse overheidsinstanties: Brussel Economie en Werkgelegenheid, hub.brussels en equal.brussels.

Het doel van deze financiering was om ondersteuning te geven aan vrouwen die ondervertegenwoordigd zijn in het vrouwelijk ondernemerschap, vanwege hun levensloop en/of hun activiteitensector. Deze regeling bereikte verschillende profielen: **36% niet-Belgische deelnemers**, waaronder een project voor Oekraïense vluchtelingen, **33,6% vrouwen jonger dan 35 jaar** en een groeiend aantal **vrouwelijke werkzoekenden**. Een groot deel van de begunstigden zat in de **precreatiefase** (tussen 1/3 en 2/3, afhankelijk van de editie). Hieruit blijkt hoe belangrijk deze financiering is bij het ondersteunen van risicovolle projecten die niet altijd slagen.

Uitdaging

Via deze gefinancierde projecten bereiken we **ondervertegenwoordigde groepen** (op basis van leeftijd, afkomst, sociaal-economische of gezinssituatie of de maturiteit van het project) en ondersteunen we diverse sectoren (innovatie, digitalisering, financiering, cultuur, cosmetica, voeding, sociaal ondernemerschap). **Het stopzetten van dergelijke financiering zou de structuren verzwakken en veel vrouwen een essentiële steunpilaar ontnemen.**

¹ Financiering over een periode van 12 tot 18 maanden

² De editie 2024-2025 van de subsidie is nog lopende, waardoor we nog geen definitieve cijfers voor die editie hebben.

Het is belangrijk om aandacht te besteden aan deze projecten om een meer gelijke verdeling te krijgen tussen zelfstandige mannen en vrouwen in Brussel.

“Zolang het aandeel en de inkomsten van vrouwelijke en mannelijke ondernemers niet vrij goed in balans zijn, blijven steun en aanpassing van de regelingen nodig om een gezonde, inclusieve en veerkrachtige economie te garanderen.”
Organization of Women in International Trade

“Met goede structurele steun kun je de begeleiding zo efficiënt mogelijk maken en richten op vrouwelijke ondernemers die er het meest nood aan hebben.” Re-Creation

Oplossing

Het is absoluut noodzakelijk om **deze voorzieningen te bestendigen** via een meerjarige overheidsfinanciering aan structuren die zich inzetten voor vrouwelijk ondernemerschap. Als die financiering achterwege blijft, zou een **gemengd financieringsmodel** van openbare en privéspelers een alternatief kunnen zijn om de meest kwetsbare profielen te ondersteunen en omvatten. Die **financiële stabiliteit** zou begeleidingsstructuren voor vrouwelijke ondernemers de mogelijkheid geven om activiteiten op lange termijn te plannen, ambitieuze projecten te ontwikkelen en door te gaan met de begeleiding van **vrouwelijke ondernemers met een groot potentieel**, ook als ze veel risico lopen.

6

Langdurige coördinatie van de acties voor ondersteuning van vrouwelijk ondernemerschap voorzien

“Via onze samenwerkingen met Women in Business en de Women At Work Coalition creëren we elk jaar een plek waar ervaren en beginnende vrouwelijke ondernemers elkaar kunnen ontmoeten en inspireren.” Cercle Olympe

“Elkaar ontmoeten, leren kennen en samenwerken leidt tot projecten van hogere kwaliteit. Een gemeenschappelijk platform is in dat opzicht echt noodzakelijk om onze behoeften kenbaar te maken aan de politiek.” Crédal

Vaststelling

Het landschap van vrouwelijk ondernemerschap in Brussel is uitermate **rijk en divers**, zowel wat betreft de **profielen van de vrouwelijke ondernemers** als hun specifieke **behoeften** en de **sectoren** waarin ze actief zijn. Deze diversiteit zien we terug in de **verschillende structuren** voor ondersteuning aan vrouwelijk ondernemerschap. Het zijn er momenteel een veertigtal.

Die structuren bieden **verschillende diensten**: werkruimtes voor vrouwen, zakelijke netwerken voor vrouwen, algemene of gespecialiseerde begeleidingsprogramma's (technologie, financiering, enz.), maar ook hulpmiddelen voor de verschillende stadia van maturiteit, van project-draagster tot ervaren ondernemster.

Die diversiteit is een troef maar kan het ecosysteem ook ingewikkeld maken voor vrouwelijke ondernemers. Er is dan ook nood aan **coördinatie**, niet alleen om dit **aanbod begrijpelijk en toegankelijk te maken**,

maar ook om de **complementariteit tussen initiatieven** te versterken om alle vrouwelijke ondernemers optimaal te begeleiden. Vandaag staat hub.brussels in voor die coördinatie via het platform Women in Business.

Uitdaging

Een **gestructureerde coördinatie is noodzakelijk** om de impact en zichtbaarheid van deze initiatieven te maximaliseren. Via een regelmatige opvolging van het vrouwelijk ondernemerschap kunnen we op die manier zorgen voor nuttige **gegevens en analyses** voor het terreinwerk van het ecosysteem. De coördinatie bevordert ook de **complementariteit tussen de actoren** door middel van regelmatige bijeenkomsten, waardoor een ruimte voor uitwisseling en inspiratie wordt gecreëerd. Daarnaast willen deze inspanningen **de diensten duidelijk zichtbaar maken** voor (toekomstige) vrouwelijke ondernemers via een centraal portaal. Ten slotte stimuleert de coördinatie het Brusselse ecosysteem via **collectieve en openbare evenementen**.

Zonder deze verbindende rol zouden de initiatieven versnipperd en weinig zichtbaar blijven en dus minder effectief zijn.

“Door deel uit te maken van Women in Business blijven we gefocust op onze activiteiten en kunnen we binnen ons netwerk zorgen voor de beste informatie en kansen voor vrouwelijke ondernemers.” Furt’Her

“Zonder coördinatie krijgen sommige vrouwelijke ondernemers meerdere keren dezelfde info, terwijl anderen kansen missen. Duurzame coördinatie is absoluut noodzakelijk.”

Mompreneurs

Oplossing

Het is van cruciaal belang om **deze coördinerende rol te behouden en te versterken**, zodat we de bereikte resultaten kunnen bestendigen en de huidige dynamiek kunnen versterken. Ze moet zorgen voor **samenhang, zichtbaarheid en gemeenschappelijke monitoringtools** voor alle structuren die zich inzetten voor vrouwelijk ondernemerschap in Brussel. Verder moet ze de **complementariteit en synergieën tussen de initiatieven** versterken.

Nog belangrijker is dat deze coördinatie gericht blijft op **de uiteindelijke begunstigde: de vrouwelijke ondernemer in Brussel**. Het is de bedoeling om haar duidelijke en toegankelijke informatie te verstrekken, het ecosysteem begrijpelijk en transparant te maken en haar te begeleiden naar de structuren die het best aan haar behoeften beantwoorden.

Conclusie

“De oplossingen van Women in Business halen de belemmeringen weg voor vrouwelijke ondernemers, zodat ze volledig erkend en ondersteund worden.”

Empower Mamans Solos - Women Empowerment Balance & NIBI coaching

“Verantwoorde en duurzame financiering is nodig om vrouwelijk ondernemerschap te ondersteunen. Dat doe je door te investeren in privéstructuren met een betrouwbare staat van dienst. Zo versterk je het ecosysteem, creëer je banen en zorg je voor echte continuïteit in de begeleiding van vrouwelijke ondernemers.” *Womanly*

Vrouwelijk ondernemerschap is niet alleen een kwestie van gelijkheid: het is **een strategische hefboom voor de economische ontwikkeling en de sociale toekomst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**.

De oplossingen in dit document zijn het resultaat van een gezamenlijke inspanning van hub.brussels en de partners van het platform Women in Business.

Samen verenigen we **de expertise en diversiteit van een betrokken Brussels ecosysteem dat verankerd is op het terrein en dicht bij de realiteit van vrouwelijke ondernemers staat**. Met hun acties en initiatieven helpen alle partners om belemmeringen weg te nemen, innovatie te stimuleren en de veerkracht van projecten van vrouwen te versterken.

Het uitvoeren van deze oplossingen vereist een **gezamenlijke inspanning** van de overheden, de economische actoren, particuliere en verenigingspartners. Door deze samenwerking te versterken, kunnen we vrouwelijk ondernemerschap echt laten bloeien zorgen voor een omgeving waarin alle vrouwen de kans krijgen om hun ondernemerspotentieel te ontwikkelen.

Als partners van Women in Business bevestigen we onze gezamenlijke wil om onze rol als **drijvende kracht** volop op te nemen. We roepen de toekomstige regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op om samen met ons deze oplossingen om te zetten in concrete acties. Ondersteuning geven aan vrouwelijke ondernemers is investeren in projecten die waarde, banen en samenhang creëren, ten voordele van het hele Gewest.

42 Belgium • Ateliers Zarragga • Belgian Entrepreneures • Boosteke • Cercle Olympe • Crédal • Efp
• Entreprendre XXL • Femmes de ChallengeS • Femmes Fières • Funds for Good • Furt'Her • High Her
• Hors Norme • hub.brussels • Ideji • Impact Shakers • Innov'Ett • JUMP • La Psy des Entrepreneuses
• Le Techspace • Madame Papillon • Microstart • Mompreneurs • NN Club • NIBI Coaching • Odyssee
• OpenDoors • Orange Fab Belgium • Organization of Women in International Trade • Re-Creation
• Réseau Diane - UCM • SheDIDIT • SHIFT Brussels • Start It KBC • Tribu Slow • The Future of Tech is Female -
BeCentral • Womade • Womanly • Women Empowerment Balance • Womenpreneur Initiative

Laten we *Samen* de toekomst van vrouwelijk ondernemerschap in Brussel ondersteunen